

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nemadunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Szabad rab.

Pécs, 1899. december 19.

Még a régi vármegyei világból ismeretes nálunk ez a paradox fogalom, a melyet sehol máshol a művelt világon nem ismertek, de fölfogni sem képesek, mert szabadság és rabság olyan merőben ellentétes fogalmak, a melyeket egy személyben egyesíteni józan észszel képtelenség.

Nálunk azonban, a közjogi hazugságok klasszikus hazájában, ebben az „önálló államban”, amely tartozéka egy másik államhatalomnak, magánjogi viszonyokban is összezavaródtak a fogalmak s ebből a fogalomzavarból született meg a „szabad rab” elnevezés.

A vármegyei börtönök jámborabb lakói ki lettek vezényelve a tekintetes alispán, főjegyző, szolgabírák és esküdtek konyháiba, udvarába házi szolgálatokat teljesíteni s csak éjjelre vonultak be a kóterbe aludni. Ezek voltak a szabad rabok, a kiknek szabadsága annyira terjedt, hogy ha este véletlenül később érkeztek szabad foglalkozásukból a börtönnek már bezárt kapuihoz, hát be sem bocsátották őket börtönükbe, hanem büntetésből kényszerítették őket a szabad ég alatt meghálni.

Nos, a szabad rab intézményét a modern jogszolgáltatás megszüntette az egyénekre nézve, de annál kiterjedtebb mértékben virágozik az rútul megcsontított álláméletünkben. A nemzet összes élettereje

idegen portán való szolgálattételre van lekötve, egy idegen fogalom: az összbírodalom nagyhatalmi állása érdekében államiségünk leglényegesebb követelményeitől meg vagyunk fosztva s mikor börtönöreink egymásközt összeveszve, fölszabadulásunk óráját közeledni érezzük: akkor remegve gondolunk arra az eshetőségre, hogy börtönünk kapuit bocsapják majd az orrunk előtt s mi kénytelenek leszünk a szabadban a magunk emberségéből keresni megélhetést.

A szabad rab eszejárása nyilatkozik meg a magyar kormány és „államföntartó” pártjának görcsös ragaszkodásában közjogi és gazdasági lekötöttségünkhöz akkor, mikor Ausztriában minden kétséget kizárólag végkép halomra dőltek már azok az előföltételek, a melyekhez ezt a lekötöttségünket még a hatvanhetes kiegyezés megalkotói is elválaszthatatlanul kötötték.

A kormányparti „Politikai Hetiszemle”, amely mindig hű tolmácsa szokott lenni a magyar kormánykörökben uralkodó fölfogásnak, legutóbbi vezető cikkelyében erre vonatkozólag — ellentétben a hatvanhetes törvény ama határozott kijelentésével, hogy az ott megállapított közjogi berendezés egyik alapföltételét képezi a teljes alkotmányosságnak ő felsége többi országaiban és tartományaiban való életbeléptetése — azt írja, hogy mi nekünk immár *közönyös, hogy ott át Ausztriában parlamentáris uton hoznak-e törvényeket, avagy a 14. §. alapján.* Ezen már túl vagyunk.

Sajnos, túl vagyunk már rajta! A szabad rab zárva találta börtöne kapuját, mikor abba visszatérni akart s börtönöre nem nyithatta meg azt előtte, mert elvesztette a hozzávaló kulcsot, a törvény által előirt teljes alkotmányosságot. De a szabad rabot nem hiába nevelték rabszolga-erkölcsökben; ha nincsen törvényszerű kulcs, hát tolvajkulcsot kerít s azzal nyitja föl az elzárt kapukat, hogy börtönbeli megszokott fekhelyén hajthassa álomra árva fejét.

Mert a börtön poshadt levegője immár életszükségletévé lett. Hatvanhétben még sajnos kényszerűségnek tartotta a börtönben való lakást s azért aggodalmas szabátossággal körvonalazta azokat a föltételeket, a melyek mellett kész volt rabságot vállalni, abban a reményben, hogy idővel majd csak megizmosodik annyira, miszerint szabadságát kiküzdheti, de abban a biztos tudatban is, hogy a kikötött föltételek megszűnte esetén szabadsága önként is életre kel.

De arra nem számítottak a hatvanhetedik alkudozók, hogy a börtön levegője elernyeszti az akaraterőt s ami ő előttük még súlyos kényszerűség volt, az három évtizeddel utóbb már nemzeti életszükségletté fog válni.

Deák Ferenc és társai nem tartózkodtak beismerni, hogy önálló államiségünk ideális állapota lenne a független és önálló rendelkezési jog az államélet összes viszonylataiban; végcéljuknak ennek az ideális állapotnak lassankint, fokozatosan

A „Pecsi Figyelő” tárcája.

Éjjeli-zene.

— Szeretem, — Olga — imádom!

— Ugyan — Arnold — ne üldözzön már édes szavaival, szerelmi ömlegéseivel! Oh! — higgye el nekem — ha a vonzódásnak csak a legkisebb paránya lakoznék zaklatott keblemben, nem haboznék, kimondanám azt, a mit Ön — mint mondja — oly epedve vár tőlem; odaadnám kezemet, felesége lennék, de . . . Hagyjuk, — Arnold — ne kényszerítsen, hogy folytassam, hiszen gondolhatja, mi készlet valóságainak visszautasítására! Ha őszinteséget kíván tőlem, úgy legyen tetszése szerint. Nincs szándékomban magam után járni, várni. Ismeri házunkat, tudja, hogy nem tartozunk a magasabb körökhöz, vagyunk meg nincs és így nem lehetek egy elkényeztetett és nagyzásokhoz szoktatott igazi gavallér felesége, kinél csak az az egyetlen hiba eshetik kifogás alá, miszerint nem is annyira feleséget, mint inkább — hozományt keres. Lássá, ez utóbbit nálam senki sem találhatja föl . . . No meg — ha kereken ki kell mondanom, — magát sohasem tudnám szeretni! . . .

— Jól van — Olga! jól van! Legyen boldog, ha tud, ha bír azzal a — — — mássikkal. Tudtam én azt, hogy hasztalan volt eddig is minden tetszelgése; régen érzem, hogy szívében nincs számomra hely, de nem hagytam től soha a reménnyel, altagattam, csititgattam ki nem alvó szerelmemet s kiszineztem képzeletemben azt a szép jövőt, mely oly édes oly boldog napokat hozand mindkettőnkre. De — sajnós — meg kellett érnem az elutasítást és be kell látnom, hogy hiába volt minden lépésem! De ha nem történhetett meg, ha az általam szőtt gyönyörképek álommá, lelket ölé abránddá törpültek le, úgy jöjjön, a minék jönni kell, én készen vagyok mindenre és ha annyira kiállhatatlan, unalmas és hétköznapi vagyok kegyed előtt, akkor majd leszámolok még azzal, a kivel van miért, hogy aztán ne lássuk egymást többé sohasem! Most pedig lsten vele! Emlékezzék arra, hogy volt egyszer egy legény, talán nem is olyan rossz, oly széles, mint a milyennek látták és ennek a legénynek csak az a hibája volt, hogy alhatatosan szeretett, lánggal, hévvel, de végtelen!

Arnold — bevégézte bucsuszavait — el-sietett gyötrelmének, megalázott szerelmének kinos színhelyéről.

Már rég lement a nap, de a hold még nem mutatkozik. Borús az ég, sötét, haragos

telhők kergetik rajta egymást s csak itt-ott kandikálhat ki egy-egy gyöngye fényű csillag. Most föltámad a hős esti szél s meg-meg-tépdési a könnyen foszló felleget és a széjjel máló foszlányokat messze üzi úgy, hogy a hold — az ő maga pompájában — teljes szépségével diszeleghet az alvó városka fölött.

Csendes minden, zajtalanok az utcák.

Lehet, hogy már mindenki alszik. Dehogy, a nagykorcsmában van még valaki, mert az üvegajtón át gyöngén verődik ki egy pislákoló lámpának álmosodó fénye. Bentől hangos beszéd hallik s közbe, közbe egy-két akaratoskodó hegedű hur peng-cseng élesen.

A cigány banda ez, mely éjjeli zenére készül.

Ott, bentebb, a sarokban lévő asztalnál ül egy csinos külsejű ifju, élénk beszélgetésben elegyedve a melléje telepedő köpcös csaplárosnéval és a félhomály leple alatt lassu ütemben iddogálja az eléje elhelyezett butéliak sötét színű borait.

Fölhangolták már hangszereiket a bandisták, az ifjut még csapongóbb kedvre derítene a csaplárosné csalfa szeme és tüzes bora.

Indulóra készül a kicsiny csapat. A primás derült arccal vágja hóna alá a hegedűt, míg a kontrás ragyujt rövidszáru pipájára, a bőgős hátára csatolja öreg brúgóját és a vak pikulást karonfogva, nyitják meg a mevetet. A

való megvalósítását vallották is, s íme ma már azt hirdeti a „Politikai Hetiszemle“ a magyar kormány és óriási pártja fölfogásának, hogy nekünk Ausztriával való viszonyunkban a **legfőbb szempont, hogy a közös ügyek megmaradjanak**, nevezetesen a közös védelem, a **hadsereg és diplomácia közös legyen és a nagyhatalmi állás fönmaradjon**.

Szomoru jele az időknek, hogy ilyen tanokat merészelnék hirdetni most, mikor a magyar polgárt börtönbe zárják, ha a magyar állam nyelvén merészkedik jelentkezni a közös hadseregben; mikor alig pár napja ütötték arcul a hivatalos lapban a magyar államot annak a vizsgálati rendnek a közlésével, amely a közös konzuli jelöltektől megkivánja a német mellett a francia, angol, olasz nyelvek tudását, csak éppen a magyart nem, annak az államnak hivatalos nyelvét, a melynek szintén alkalmazottja kíván lenni a vizsgáló növendék.

Nemcsak önálló államiségunkat teszi illuzóriussá ez a közösség, de lépten-nyomon a porig alázza meg a nemzetet önmaga és a külföld előtt, s mégis az a magyar kormány és parlament előtt a legfőbb szempont, hogy a közösség továbbra is fönmaradjon akkor is, mikor annak a hatvanhetes törvényben előirt egyik alapföltétele örökre elveszett.

Azt mondja erre a „Politikai Hetiszemle“, hogy a mostani közjogi szervezetet éppen a jelen körülmények között nem akarhatjuk megváltoztatni, mikor a monarkia másik államában annyira föllülkerekedett a széthuzó erő, hogy már általános fölfordulással fenyeget.

Nos hát a józan logika mindig azt parancsolta, hogy ha a szomszéd háza ég, bontsuk meg azt a közös födelet, amely a mi házunkat azzal összeköti; de a szabad rabok logikája oda lyukad ki, hogy kösűk össze a házunkat még szorosabban az égő szomszéd házzal, mert hát „a korona, valamint Ausztria irányadó, tekintélyes politikusai egyetértenek abban, hogy a monarkia nagyhatalmi tekintélyét és állását

szerelmes Rajnald ringó léptekben, fűtörészve közelít hozzájuk és kiadja a parancsot:

— Indulhattok! A kaputól harmadik ablak alatt álljatok meg!

A vidám, neki hevült ifju dudorászva haladt az egymást heccelő cigányok után, közbe, közbe meg is tántorodik, ilyenkor mosoly kél ajkán s mintha önmagával beszélgetne, miből azonban mit sem lehet érteni.

Szegény Rajnald! mily rikitó színekben láthatod te most a világot; mennyire boldog lehetsz abban a tudatban élve, hogy nincs már akadály előtted, melletted nem settenkedik vetélytárs. Feléd nyújtja kezét, neked adja szívet a te eszeményképed — Olga.

Keserű lesz az az öröm, szomorúságot hoz majd ez a vigság. Hiszen, ha tudnád a következő perceknek titkos, végzetes következményeit, ha látni engedne a mámor és boldogító érzeted; észrevennéd akkor azt a fekete alakot, mely a túloldalról hiven követ és figyel minden mozdulatodra . . .

Oda álltak a cigányok a mondott ablak alá, már hallik is a nóta, úgy megsir-ri a hegedű a feketegyerek kezében, hogy aki hallja, az meg is érti annak a szerelmes ifjunak bánatát, örömet.

Rajnald ott áll a banda közepén és hal-kan dalolva kíséri a muzsika majd lágy, majd

csakis a dualisztikus szerkezet mellett lehet föntartani“.

És ezt érett és értelmes politikai elvnek hirdeti a „Politikai Hetiszemle“, a melyet annyira lényegesnek kell tartanunk, hogy azt még áldozatok árán is meg kell mentenünk. Hát nem látja az érdekes cikkező, hogy azt az általános fölfordulást, amely Ausztriában fenyeget, éppen ez a dualisztikus szervezet idézte elő, amely egységes Ausztriát föltételez s így az Ausztria gyűjtőneve alá foglalt történelmi nemzetek nemzeti aspirációit, szabad fejlődését szükségszerűleg elfojtja.

Már pedig, hogy a nagyhatalmi tekintély csak olyan szervezettel lenne föntartható, amely örökös forrása a belső fölfordulásnak, tehát az állam gyöngeségének, azt megint csak rabszolga-észjárással lehet mondani.

Holttest a csatornában.

(Egy elzüllött élet vége.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. december 19.

Harkány község mellett az úgynevezett Melegviz-forrás csatornájában egy férfihullát találtak még e hó 4 én. A hulla hátán egy lösebb volt, melyet sörétek okoztak, azonban a megtartott orvosi vizsgálat a halál okául nem e sebet, hanem a fuladást állapította meg. Az illető megsebesített egyén a forrás mellett járván éjnek idején, belezuhant a csatornába s ott a vízben megfuladt.

Először nem tudták, hogy kié a holttest. A későbbi vizsgálat azonban megállapította, hogy a halott Schreyer, helyesebben Scheuerer Antal, volt pécsi korcsmáros, ki már évek óta szegénységben és elzüllve élt s mindenféle kóborolva a vidéken, koldulásból tartotta fenn magát.

Scheuerert utoljára Novák György harkányi lakos látta, ki találkozott vele a Dráva-Palkonya és Csehi közti országuton. Itt Scheuerer elpanaszolta neki, hogy meg van sebesítve s az esetet így adta elő:

A mult hóban lentjárt Szlavóniában. A rakitovcai erdőben találkozott Katancsics József erdőőrrel, a ki igazolásra szólította fel,

meg erős zengését. Andalítón árad szét a hűvösödő léghen a bús nóta:

Miért is szeretlek oly nagyon tégedet!
Szegény szívem érted lányka megreped!
Bár akarnám, de nem birlak feledni,
Hej! csak mindig jobban, jobban szeretni.

— Huzzátok az én nótámat gyerekek! kiált Rajnald önmagából kikelve. És a banda érzésteljesen kezdi játszani:

Fehér gulya kolompja szól a réten,
Üzent hozzám egy gazdag lány a héten:
Szegény legény! ha a szíved szeretne,
Gazdagságom mind a tied lehetne!

Épp a legszebb része hangzott el Rajnald kedves nótájának, mit most már telt tüdővel, tüzzel dalolt kedvese ablaka alatt. A cigány kezében csak úgy reszketett a szárazfa mikor húzta:

Szegény vagyok, nem kell mégsem a kincsed,
Csak te szeress és hű legyen a szíved . . .
Mert mit érne e világnak aranya,
Ha éltünknek gyász volna minden napja!

És alig, hogy elhangzott az utolsó akkord, hatalmas durranás rázta meg a levegőt s mire a cigánynép rémületéből fölocsudott

hogy mért kóborol az erdőben. Scheuerer ezen feldühösödött és a fegyveres erdőőrnek neki ment a botjával. Az ör erre lekapta válláról a fegyvet s bár ő ekkor meghátrált előle és futni kezdett, az ör mégis rálőtt. Hátba találta és úgy megsebesítette, hogy alig tud vándorolni.

Ugy látszik azonban, hogy mégis jól tudott gyalogolni, mert eljutott egészen Harkányig, a hol azután elérte a halálát okozó bal eset. Bizonyára elcsigazva és talán a szokatlan mértékben élvezett pálinkától is elgyengítve, az éj sötétjében a csatornába zuhant és ott lelta halálát. Mikor rátaláltak, *megfuladva és hátán lösebbel lelték meg, a mely sebből husszonhárom söréteket szedtek ki.*

Természetesen letartóztatták Katancsics Józsefet, a rakitovcai erdőőrt, a ki azonban tagadja, hogy ő lötte volna meg az elhaltat. Az ügyben a siklósi járásbírósa folytatja a vizsgálatot, bár az erdőőrt legfeljebb súlyos testi sértést okozó emberölési kísérlettel vádolhatják, mert Scheuerer halálát minden kétséget kizárólag az okozta, hogy a csatornába zuhant és ott megfuladt.

És ezzel a szomorú, nyomoruságosan tragikus véggel egy sokat hányatott és elzüllött élet nyert befejezést.

Scheuerer Antal jelenleg ötvenkétéves volt. Atyja egyike volt Pécs legkeresettebb mézárósainak és gazdag, tehetős ember volt, ki előkelő rokoni összeköttetésben állott több pécsi családdal. Két fia közül Scheuerer József szappanos ma is tehetős ember, azonban a szerencsétlen véget ért Scheuerer Antal sohasem volt az életben sem egyéni, sem más tekintetekben szerencsés ember.

Már fiatal korában is nemcsak könnyelmű, hanem sok tekintetben nem is ép elmére valló tetteket követett el s mikor megnősült, akkor is a felesége gondolkodott, gazdálkodott helyette. Mestersége ugyan mézáróság volt, de nem sokáig folytatta, mert Rácvarosra ment ki korcsmárosnak, hol a jelenlegi Schultzer-féle házban nyitott korcsmát.

Hanem hát nem jól ment az üzlete, mert nem igen kedvelték. Akárcsak az apját, ki a várost évekig pörrel fenyegette, azt állítván, hogy 1849 ben, mikor a rácok Pécsét megszállták, a hadisarcba negyvenezer forintot fizetett a város helyett. Ezt az allitolagos kölcsönt a fia is sokat emlegette, kit ha könnyelmű élete miatt figyelmeztettek, rendszerint így szólt:

— Majd eltart a város. Ugyis adósunk negyvenezer forinttal!

Mikor egyetlen istápolója, a felesége meg-

volna, ismétlődött az és a robbanás zajára fölriadtak a szunnyadó emberek.

Rajnaldot a gyilkos golyó fején találta és szétroncsolt agygyal esett a mellette álló kontras karjai közé. Ugyanekkor Olga ablakából éles sikolyt és tompa zuhanás hallatszott ki, mit a körülállók teljes figyelmen kívül hagytak.

Az a másik lövés pedig a szemben lévő ház kapuja alatt némitotta el örökre Arnold viszonzszerelmet szomjazó szívét.

Elhallgat a hegedű a cigány kezében, elhal a nóta a szerelmes ajkon. A banda lehorgasztott fővel, hallgatagon bandukol vissza a korcsmába.

Azok pedig, kik egymást oly elkeseredetten gyűlölték, a vetélytársak egymás mellé kerültek most a halottas-ház rideg boncter-mében.

Olga pedig beteg lett a rémes éjjelizenének, sok idő telt el, míg ijedelem okozta nehéz állapotából föllábadhatott. És nemcsak testileg, de lelkileg is megtörött, nem tudta, melyiket sirassa, melyiket sajnálja.

Elsiratta hát egyformán mind a két halottját és mindkettőnek igaz szerelmét eltemette mélyen sebzett keble fenekére.

Zsigmond Károly.

halt, teljesen elhanyagolta magát. Üzletével felhagyott s csak az ivásban talált feledést.

Lassankint azután egészen elzüllött. Hónapokig távol járt Pécsről, bejárta egész Szlavóniát s mikor visszakerült rongyos ruhákban, hát koldulni kezdett a városban. Hogy jobban megszánják, mindenféle réz emlékjelet és keresztet feltűzdelte egy valahonnan kerített katonakabáttra és rendesen katonasapkát viselt s kezében egy görcsös vándorlóbót hordott.

Ekkor már nem volt megmenthető s visszaadható az életnek. Nem is törődött vele senki; legfeljebb a rendőrség, a hol sok bajt okozott tilos koldulás és csavargás miatt.

Legutóbb az őszszel történt, hogy többször be kellett a rendőrség oltalmába venni és szállást is ott adtak neki a torony alatt.

A tél beálltával azonban elment Pécsről. És nem is tért többé vissza. Ismerőse senki sem látta, mert megint lent kóborolt Szlavóniában, hol azután meg is lőtte az az erdőőr, kivel izgága természete folytán összeveszett. Megsebesülve, bizonyára haza igyekezett, a hogy elérte a tragikus halál, a mely kegyetlen módon ugyan, de mégis megváltotta a számára semmi örömet nem nyújtó, csak hazátlan, elzüllött, csavargó élettől.

Hirek.

Pécs, 1899. december 19.

A „Nagy ördög“, mint Mikulás.

Egyik dunamenti városban történt meg ez a jóízű história:

Miklós napján ugyanis egy igen szép fekete hajú, villogó szemű, bájos barna uri leánynak, — kit kedves elevevége miatt valaki »nagy ördög«-nek nevezett el — az jutott eszébe, hogy felöltözik »Mikulásnak«, hogy a legközelebbi ismerőseit jól megrézfálja.

Tökéletesen sikerült neki úgy felöltözni, hogy még a kedves mamája sem fogadta volna el lányának, annyira fölismerhetetlen volt.

Csak teste ép, friss, könnyed s az egészség virágaival behintett idomaiból lehetett látni, hogy ő egy alig tizenhétéves életét átélte leány. Fodros szén-fekete hajfürtjei szép hófehér nyaka körül lebegtek. Arcát álarc fődé. Így felkészülve sógora kíséretében elindult egyik jó barátjához, Jolánkáékhoz.

Odaérve az ajtót — mivel már jó este volt — zárva találta, azért zörgetni kezdett. A zörgetésre Jolánka — lámpával kezében — jött az ajtóhoz, hogy megkérdezze, ki az, ki ilyen szokatlan időben akar hozzájuk jönni. Ezt annál is inkább tanácsosnak tartotta megtudni, mivel csak a mamája volt otthon, papája valami miatt távol volt.

Kérdésére, hogy ki az? vékony, elváltoztatott hangon mondta a kint álló kedves »Mikulás«, hogy »én vagyok« — nehogy Jolánka fölismerje a hangjáról. Sógorának pedig oda sugta, hogy ha az ajtót kinyitják ő maradjon künn, mit a jó sógor néma fejbólintással vett tudomásul és szorosán a falhoz lapult.

Jolánka ez ismeretlen hangon mondott »én vagyok«-ra nem volt hajlandó az ajtót kinyitni, hanem most már erősebb hangon kiáltotta: »ki az?« Erre kívülről ismét elváltoztatott hangon egy a Jolánka előtt ismerős férfi nevét mondta a kedves »nagy ördög«, azt remélvén, hogy így majd mégis csak ajtót nyitának. Nem is csalódott. Jolánka bár úgy találta mintha máskor nem ilyen hangja lett volna annak, akit a kint álló megnevezett, de meg azt sem tudta elgondolni, hogy ugyan micsoda cél hordozza azt a férfit ilyen szokatlan időben hozzájuk, mégis mivel nem akarta ott kint a hidegen várakoztatni, szólt a mamájának, mivel az is kijött a folyosóra, ő pedig felnyitotta az ajtót . . .

Egy pillanat alatt berohant a »Mikulás« csörgetve láncát és kimondhatatlan kísérteties hangon mondott valamit, a mit azonban sem Jolánka, sem pedig a mamája a nagy rémü-

lettől nem értett meg. Jolánka még soha sem látott »Mikulást«, rémületében annyira remegni kezdett, hogy a kezében levő lámpát majd oda csapta.

— Tudsz-e imádkozni? — kérdezte vastag kísérteties hangon a »Mikulás«. Jolánka ajkai mozogtak ugyan, de hangot nem adott.

. . . A »nagy ördög« pedig majd megpukkadt nevéttében. — Térdepelj le és imádkozzál! — parancsolta tovább a »Mikulás« és hosszú keztyűbe bujtatott kacsóit Svengáli módjára nyújtogatta szegény Jolánka felé, kit majd a hideg rázott ki félelmében . . . A »nagy ördög« pedig az álarc alatt kitűnően mulatott. Jolánka mamája is nagyon meg volt ijedve, mivel nem tudta mit csináljon ezzel az ismeretlen alakkal, kinek álarc alatt gyanus embert vélt lenni. Bár csak jönne már a férjem! . . . sóhajtozott és csak arra kérte az ismeretlen álarcost, hogy ne bántsa Jolánkát egyetlen lányát. A »nagy ördög« pedig majd el kacagta magát azon a páni félelmen, melyet ő okozott . . .

Már a pogány is megszánta volna őket, de ő még tovább is zörgette láncát és kísérteties hangon beszélt. Vallatta Jolánkát, ki csak hallgatott és remegett . . . És ez úgy mulattatta a »nagy ördögöt«! . . .

A sógor pedig megunva a fal melletti lapulást, ki ment az utcára sétálni és ott szándékozott megvárni aranyos kis sógornőjét. A »Mikulás« azonban ezt nem tudta, hanem csak kísértetiesen nyújtogatva hosszú keztyűkbe bujtatott parányi kacsóit vastag hangon ijesztgetve kérdezgette, vallatta ott bent barátnőjét. — Szoktál-e imádkozni? . . . Barátnődről mondtál-e már rosszat? Nem? Ne is, mert . . .

— Ha ki nem takarodsz innen, hát a hátadon töröm össze ezt a botot, — hangzott a nyitott ajtónál erős hangon a házmester szava, ki valahogyan megtudta, hogy mi történik Jolánkáéknál és mivel tudta, hogy a férj nincs otthon, sejtette, hogy a hölgyek milyen tevényt alhatnak ki.

Fogott tehát egy jó nagy furkós botot, és ezzel fölgyerkezve sietett az ismeretlen — kinek álarc alatt senki sem sejtette a mindenki által szeretett »nagy ördögöt« — kiüzni . . .

Ha haj! de megszeppent most a »Mikulás«, látta, hogy ennek fele sem tréfa ezzel az emberrel nem jó kikezdeni. Bezeg nem szeretett most az álarc alatt a »nagy ördög«.

Jolánka meg a mamája pedig de bátrak lettek egyszerre! Egyesült erővel rohantak most mind a hárman szegény Mikulás«-ra, hogy legalább is széttépjék. Ki mielőtt szólhatott volna és így megismertethette volna magát — *kialudt a lámpa!* Ezer szerencse! . . . különben nem tudni mi történt volna! Így azonban a »nagy ördög« felhasználta a sötétséget és ill a berek nádak erek »kerekét« oldott.

Nagyon, de nagyon megijedt! Ijedtében észre sem vette künn az utcán rá várakozó sógorát és úgy neki szaladt, hogy az hanyathomlok bukott a földre, ő pedig, mint az üldözött özike még inkább futott egész hazáig, hol remegve vetette magát a legközelebbi székre. És akkor a »nagy ördög« nem nevetett! . . .

A szerencsétlen sógor pedig fáradtan, lihegve vánszorgott haza; nagyon tájditotta a derekát. És ekkor a sógor sem nevetett! . . . Hanem megfogadta, hogy ő többé »Mikulást« el nem kísér a míg él; elég volt ebből egyszer is, mert érzi. És ekkor mindig a derekát nyomkodta a szegény sógor!

De a »nagy ördög« is megfogadta, hogy soha többé nem avatkozik bele a szentek dolgába és erősen fogadta hogy: Nem megy többé Mikulásnak sem más szentnek.

Megmarad ő szép fekete »nagy ördögnek«.

Magyar-Bors.

U. i. Kedves Szerkesztő ur el ne áruljon ám a »nagy ördög«-nek, hogy én irtam meg ezt a történetet, mert kikaparja a sze-

memet úgy is nagyon haragszik rám, azt mondja, hogy én mindig szekirozom. Tudja Szerkesztő ur hogyan kell szekirozni? Nem? Én sem! . . .

M.-B.

Naptár 1899. december 20-án.

Naptár: szerda, dec. 20. — Róm. kath.: Ammon. — Prot: Teofil. — Görög-kel.: (dec 8.) B. Assz. fogant. — Zsidó: Tebeth 19. — Nap kél 7 óra 47 perckor; nyugszik 4 óra 6 perckor. — Hold kél 8 óra 16 perckor este; nyugszik 10 óra 4 perckor délelőtt.

Időjárás. Kilitás a központi meteorologiai intézet jelzése szerint: változás nem várható.

Színház: »Strogoff Mihály utazása.«

— (A város bíráló választmány) ma délelőtt 11 órakor a városháza főjegyzői helyiségében báró Fejérváry Imre dr. főispán elnöklété alatt ülést tartott. Az ülésen jelen voltak Dischka Győző, Jobst László dr., Szuly János, és Tróber Aladár dr. főjegyző. Az ülés tárgya volt Engel Adolf budapesti lakos felebbezése a városi legtöbb adót fizető törvényhatósági tagsági névsorból törént kihagyatása miatt. A választmány a felebbező igazolásait elfogadta s Engel Adolfot a virilisek névjegyzékébe felvételre határozta.

— (A pécsi főügyész.) Sável Kálmán, kuriai bíró címmel és jelleggel felruházott pécsi törvényszéki elnök, az új bünvádi perrendtartás alapján szervezett pécsi főügyész-séghez főügyész-szé neveztetett ki.

(Jóváhagyott alapszabályok.)

A kaposvári önkéntes tűzoltó testület, a »Somogyvármegyei tűzoltó szövetség« és a »Somogy-szilli iparosok olvasó körének alapszabályait a m. kir. belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

— (Agyonlőtt ember.) Szigetvári levelezőnk írja, hogy f. hó 18-án reggel Szabó Gyula szigetvári kőművest átlőtt agygyal halva találták a vasuti vágányoktól balra elterülő réten. Szabó Gyula Vörös József borbélyllyal 17-én este együtt ment el vadászni és most a vizsgálat folyik, mely hivatalos lesz kideríteni vajjon Szabó Gyula véletlen lövés áldozata-e, vagy pedig szándékos gyilkosság forog-e fön, mert Szabó holtteste mellett három meglőtt nyulat is találtak. Vörös József még 18-án reggel 4 órakor kocsit fogadott és állítólag Kaposvárra ment jelentkezni. Tegnap több tanut hallgattak ki; a vizsgálat folyik.

— (Névmagyarosítások.) Kiskoru Kohn Móric tamási illetőségű ugyanottani lakos vezetéknevének »Kertész«-re és Grubits Imre gombosi néptanító vezetéknevének »Gátos«-ra kért átváltoztatás a belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

— (Színész-házasságok.) A pécsieknek két jó ismerőse, Tháliának egy papja és egy papnője jutott be most a házasság boldog révébe. Sz. Nagy Imre, ki a színház megnyitásának évében volt Somogyi társulatának tencrestája, házasságot kötött Fehérvárott Füredi Adéllal, az ottani szintársulat egyik tagjával. Hevessy Jankát pedig, ki ezelőtt két évvel játszott a pécsi színpadon, nőül vette Palágyi Lajos, a zombori szintársulat tagja.

— (Bimbóhullás.) Meiszner Lajost és neje Oberritter Hermint sulyos csapás érte. Gyermeük Meiszner Lajos ma, déli 12 órakor két éves korában elhunyt. A kora sirba szállított kis gyermeket f. hó 21-én d. u. 3 órakor temetik a Haltér 1. számú gyászházából a budai külvárosi temetőbe.

— **(Kinevezések.)** *Gosztonyi Gyula*, pécsi kir. törvényszéki joggyakornok a pécsi kir. járásbíróbíróhoz és *Pilch Ernő*, pécsi kir. törvényszéki joggyakornok, a nagykanizsai kir. törvényszékhez aljegyzökké kinevezettek.

— **(Ujmise.)** *Fehér Ferenc* ujonnan felszentelt áldozópap ma tartotta új miséjét a *barátok* templomában *Pozsgay József* kanonok manuduktorsága mellett. Az ujmisést *Kajdacsra* küldte ki a püspök segédlelkésznek.

— **(Sohse halunk meg.)** Tragikus halálesetről ad hírt mohácsi levelezőnk. *Eisen-schenk József* nyomjai dúsgazdag földbirtokos tegnap éjjel a »*Korona*« vendéglőben mulatott s a cigányok fülébe huzván a szebbnél-szebb nótákat, felkiáltott: »Sohse halunk meg!« E pillanatban szívéhez kapott s holtan bukott le a székről. Szívszélütés ölte meg.

— **(Templomrabló.)** Szörnyű bünt követett el f. hó 8-án ilj. *Lőrinc János* bátai lakos. *H. Bajnok* Lidinek segíteni szokott a harangozásnál és ezen ürügy alatt sűrűen be-bejárt a templomba. De az áhítatosság helyett a bűn szállta meg a szívét és feltörte a templomban elhelyezett perselyt, a melynek tartalmát elköltötte. Most majd a bíróság tanítja meg a becsületre.

— **(Hivatlan vendég.)** *Orbán István*, tamási lakosnak nagyon fáj a szíve, hogy egy lakodalomra nem hívták meg. De a bánkódáson könnyen tultette magát, elment hivatlanul. De vesztére ment. *Bakerec Károly* ugyanis a hivatlan vendéget úgy megkéselte, hogy ez legalább öt hétig betegje lesz a hivatlan vendégségnek.

— **(Öreg ember nem vén ember.)** Már megint? — kérdi a jámbor olvasó. No persze, hogy már megint, hiszen amióta *Jókai Mór* elkövette a maga kised regényét, azóta alig akarnak megszűnni az olyan házasságok, melyek mindazt bizonyítják, hogy öreg ember nem vén ember. Ez esetek számát legújabbán *Kis János* pécsi gazdálkodó szaporítja, ki — dacára annak, hogy nyolcvanéves — most újra házasodik és egy tizenhét éves leányt vesz el feleségül. Aztán mondja valaki, hogy *Jókainak* nincs igaza.

— **(Letartóztatott gyilkosok.)** Az 1896-ik évi október hó 8-án virradóra *Storch János* berkesdi telkesgazdát saját udvarán szétzuzott koponyával halva találták. A tettesség gyanuja nyomban *Ott József* berkesdi gazda s a meggyilkolt neje ellen irányult, mert ezek köztudomás szerint tiltott viszonyt folytattak egymással s így valószínűnek látszott a föltevés, hogy az alkalmatlan férjet el akarták tenni láb alól. Akkoriban le is tartóztatták mind a kettőt; de mivel nyomós bizonyíték nem szólt ellenük, kiszabadultak a vizsgálati fogságból. A gyilkosság gyanuját azonban nem tudták magukról elhárítani, sőt ellenkezőleg, ezóta több és több körülmény, nyom és szóbeszéd merült föl arra nézve, hogy csak a hűtlen feleség és szeretője lehettek a gyilkosok. A csendőrség éber figyelemmel kísérte a gyanúsítottak viselkedését. A további nyomozásra az szolgálta az alapot, hogy alig szabadult ki *Ott József* és *Storch Jánosné* a vizsgálati fogságból, elűzte az előbbi törvényes hitvesét és *Storchnéval* állt össze, a kivel azóta folyvást vadházasságban él. Ez idő óta a csendőrség titokban egyre

gyűjtötte az adatokat, míg elérkezettnek látta az időt, a nyomozást a helyszínen folytatni. *Kardos Géza* csendőrőrmester két csendőr kíséretében kiment Berkesdre és nyomozott, vizsgált. Egyéb fölötté gyanus körülmények megállapításán kívül kihallgatott számos tanut, ezek közt olyant, kik vallomást tettek arról, hogy *Ott József* beismerte előttük, hogy ő szeretőjének tudtával és biztatására »ütötte agyon« annak férjét, *Storchot*; sőt *Ott* viselkedése saját hiteselegére is azt a benyomást tette, hogy ő követte el a rémes tettet. Ezen újabb bizonyítékok alapján a csendőrség újra letartóztatta *Ott Józsefet* és özv. *Storch Jánosné* s a pécsváradai királyi járásbíróhoz kísérte.

— **(Szivtelen anya.)** Még alig töltötte be *Lakatos Erzsébet* kóbor cigányleány a tizenötödik évét, máris leányfejjel két gyermeknek is adott életet. Második gyermekét *Agárd község* határában szülte meg és *Erzsébet* névre kereszteltette az agárdi templomban. A leányzónak azonban terhére volt a kis ujszülött, a miért odahagyva a mezőn, *Nagy-Doroghra* távozott. A kis siránkozó teremtet azután *Farkas József* agárdi cigány felszedte és néhány napig gondozta. Mivel nagyon sirós volt a kis baba, *Farkas* bevitte az előjáróságnak, hogy ő tovább bizony nem ápolja, hanem vegye a község magához és kerestesse meg a szivtelen anyát, a ki így elhagyta kis csecsemőjét. Az agárdi előjáróság jelentésére a központi járás főszolgabírája *Nagy-Doroghon* elfogatta *Lakatos Erzsébetet*, a ki azt vallotta, hogy már néhány éve vadházasságban élt *Kolompár István* kóborcigánnyal, a ki most őt megverte és elhagyta, másik asszonyt hozott a házhoz, pedig már két gyermekük született vadházasságukból. *Erzsébet* leánykáját — ugymond — azért hagyta el, mert szoptatni nem bírta. A kis siránkozó teremtet átadták neki, de erősen lelkére kötötték, hogy többé el ne hagyja, mert akkor szigorú büntetést mérnek rá.

— **(Lavinák.)** A néhány nap óta tartott havazást nálunk erős olvadás követte s ennek folytán persze a háztetőkön összegyűlemlett hó is leolvadt, aztán alapos hógörgetegek képében erős zuhanással pottyant a járdákra, nem csekély mértékben veszélyeztetve az arra járók testi épségét. Bár a hatóság — mint értesülünk — az olvadás bekövetkeztekor szigorúan meghagyta a házigazdáknak, hogy házaik tetejéről tisztíttassák le a havat, de a házigazdák legnagyobb részét nem teljesítették ezt a hatósági meghagyást s némely — még pedig emeletes — házak ereszeiről a lecsuszamlott s ma újra megfagyott hó fenyegető lavinaként lebeg a járók fejé fölött, hogy néhány perc múlva, midőn a havat fedő jégkéreg letörik, lezuhanjon s bizony csupán a szerencsés véletlennek lesz köszönhető, ha nagyobb baj nem történik. Jó volna, ha a hatóság kellő időben megismételné azt a »szigorú« rendeletet s kissé ellenőriztetné is annak teljesítését.

— **(Az utolsó utóállítás.)** Nemcsak ebben az évben, hanem ebben a században is utoljára ül holnap össze a katonai utóállítás bizottság a *Scholz-féle* söresarnokban. A holnapi utóállításra a főszóráról indokoltan elmaradt hadköteles ujoncok kerülnek, míg

azokat, kik jónak látják még mindig nem jelenkezni hadkötelezettségük teljesítésére, a jövő év elejétől fogva mint katonaszökevényeket fogják körözni.

— **(Elhagyta az ura.)** *Dobos Jánosné* szabolcsi illetőségű asszony ma délelőtt azzal a panaszszal állított be a vármegyéhez, hogy a férje már két hét óta eltűnt hazulról s azóta nem tért vissza. Miután az elhagyott két gyermekével, tél viz idején, kenyér kereső nélkül a legnagyobb nyomornak néz eléje, megtették a szükséges intézkedéseket az eltűnt férj feltalálása iránt.

— **(Megátkozott család.)** Érdekes panasz feljelentést nyújtott be a napokban a pécsi kir. járásbíróhoz egy szomszéd községbeli lakosné *Kurz Hugóné*. Azt panaszolja a feljelentésében, hogy szomszédjával öszszólalkozott, ki aztán borzasztó módon megátkozta. S azóta *Kurz* néte egyre-másra baj éri. A napokban csirkeóljából néhány pár csibéjét lopták el, majd a disznója dögölt meg, szóval megfogta az átok (!) S most kéri a bíróságot, hogy az átkozódásaival okozott kárt térítse meg a szomszédasszony. Persze a bíróság alig fog ez ügyben érdemleges ítéletet hozhatni, mert a magyar judikatura nem ismer oly paragrafust, mely szerint »átkozódó« szomszédokat lehetne megbüntetni.

— **(Póru jár tolvaj.)** *Schrek Bertalan*, napszámos nem a legjobb hirben áll, még napszámos társai is »enyveskező«-nek szokták gonyolni. Tegnap az *Indóház-utca* végén levő tőzsdébe és szatócsüzletbe, *Resch József*hez állított be oly pillanatban, mikor azt gondolta, hogy észrevétlenül lophat el egyet-mást. Azonban észrevették s akkor zavarában, hogy tolvajnak ne gondolják, 3 krajcárért pálinkát kért, a mit meg is ivott. *Resch* gyanusnak nézte ez embert és mikor le kellett a pincébe mennie, *Schrek* pedig az üzletből távozott, így szólt feleségéhez:

— Asszony, vigyázz jól az üzletre, míg én a pincéből följöhetek.

Schrek Bertalan már kívülről leskelődött és alig várta, hogy *Resch* a pincébe lemenjen. Egyszerre az üzletben termett s a kasszához ugrott, de azt zárva találta, ekkor a szivarok közé markolt, de *Resch* néte e pillanatban az üzletbe lépett és a tolvaj menekülni akart. Ijedtében neki futott egy asztalnak, a melyen talak voltak kocsonyával. Ezt akarta elvinni és a mint a tálhoz nyult, óriási jaj kiáltást hallatott. A kocsonya még friss és forró volt s a tolvaj leforrázta a kezét. *Schrek Bertalan*, a leforrázott enyveskező tolvajt egy rendőr kísérte be a városházára.

— **(Megkerült tolvaj.)** A napokban közöltük, hogy *Schäffer János* szentkúti lakostól eddig ismeretlen tettesek a pincéből néhány forint értékű élelmi szert loptak el. Mint értesülünk, tegnap sikerült a hatóság embereinek a tettest *Sándor József* odaváló béréslegény személyében kinyomozni, ki már bevallotta bűnét s azzal védekezik, hogy pénzre volt szüksége, azért követte el a lopást. A tolvaj legényt feljelentették a bíróságnál.

— **(Meglopták a gazdát.)** *Molnár Juli* és *Kelemen Juli* szilasbáthási illetőségű cselédek *Fekete Imre*, Nyáros pusztai bérlőnél voltak szolgálatban. Közös megbeszélés alapján gazdájuktól 104 forint értékű ruhaneműt

loptak el és ezzel elszöktek. Molnár Julit a csendőrség elfogta, de Kelemen Julit országosan köröztetik.

— **(Eltűnt asszony.)** Szántó község előjáróságánál megjelent *Hóbor* János, tolnaszántói lakos s előadta, hogy felesége, *Hóbor* Jánosné, szül. Csima Klára, tolnaszántói lakos, folyó évi november hó 4 én minden ok nélkül 3 kiskoru gyermekének hátrahagyásával ismeretlen helyre távozott s azóta nem tért vissza. Kéri feleségének köröztetését. Az alábbi személyleírás alapján *Hóbor* Jánosné, született Csima Klára, körözését a tamási főszolgabíró elrendelte és fölhívta az összes hazai hatóságokat, hogy fentnevezett nőt nyomoztassák s feltalálása esetén tartózkodási helyéről őt értesítsék. Személyleírása következő: foglalkozása cseléd, születési helye Szántó, vallása római kath., születési éve 1861, termete magas, arca hosszukás, haja szőke, szemöldöke szőke, orra rendes, szája szabályos, fogai hiányosak, irni tud.

— **(Körözött család elfogatása.)** Több családot követett már el *Száva* István magyar-hertelendi lakos, a ki azonban mindig szerezésen kisiklott a csendőrség körmei közül. A hirhedt családot a bíróság országszerte köröztette már jó ideje, míg végre most hurokra került. A bonyhádi csendőrség tartóztatta le az elmúlt héten, mert személyleírás nyomán reá ismert. *Száva* Istvánról többek között bebizonyosodott, hogy a bonyhádi országos vásáron ő csapta be *Bruckmann* József Bonyhádhhoz tartozó sütvényi lakost, kit

145 frttal károsított meg. A családot úgy követte el, hogy midőn *Bruckmann* a vásáron megvette *Rituper* József kölesdi lakos ökreit 202 frtért, melyre 5 frt foglalót is adott; keves időre a mint *Rituper* passzust ment iratni, megjelent *Száva* és *Rituper* fiának adva ki magát, *Bruckmann*tól atyja nevében még 145 frtot kért, a mit ez rögtön ki is fizetett neki. A család ezután a pénzzel kerekét oldott. *Száva* tettét beismerte, a bíróságnak átadott.

— **(Barátságból lövöldözés.)** *Tóth* József, kis székelyi lakos, jó barátságban és sógorságban élt *Kaszás* István ugyanottani lakossal. A napokban betértek esti munkájuk után *Horváth* István lakására és ott pipaszó mellett kedélyesen diskuráltak. Egyszer aztán összevesztek valami miatt és mert hangosan vitatkoztak, *Horváth* István kidobta a kedélyeskedő vendégeket. *Tóth* és *Kaszás* hazafelé mentek otthonukba, de *Kaszás* alig feküdt le, *Tóth* József pisztolyal belőtt ablakán. Szerencsére a pisztoly nem talált, de *Tóth*ot feljelentették a bíróságnál.

Művészet, irodalom.

○ **Szigetvári vértanuk.** *Jókai* Mórnak egyik régi, kitűnő színműve, a »Szigetvári vértanuk« került nálunk ifjúsági előadásban tegnap este színre, s valahányszor egy ilyen ifjúsági előadásról referálunk a közönségnek, mindannyiszor nem mulaszthatjuk el, hogy az ifjúság nevében is elismeréssel ne adózzunk *Tiszay* Dezső színigazgatónak, ki ily előadások rendezésével s főleg a magyar történelmi szín-

darabok színrehozatalával, szinte könnyebbé teszi az ifjúságnak, hogy történelmünk nagyjainak hőstettein lelkesedve, a történelem eme lapjait örök időre emlékébe vesse. Minden ízében kitűnő s hibátlan alakítást nyújtott *Bakó* László Zrinyi Miklós szerepében s valóban csak ily hatalmas jellemű, rendíthetetlen ember vihatta ki magának nemzetünköl a »szigetvári hős« nevet, mint a milyent *Bakó* László tegnap bemutatott. *Anna* Máriát, Zrinyi testvérét, *Jeszenszky* Irén alakította s szereplése kielégítő volt. Nem ismerjük ama kulisszatitkokat, melyek a szereposztásnál indító rugóként szerepelnek s bár nem egyszer elismerőleg nyilatkoztunk már *Jeszenszky* Irén működéséről, a tegnapi szerepben mégis *Hadrik* Annát szívesebben láttuk volna. Végre tán megérdemli ifjúságunk, hogy dacára a leszállított helyáraknak, társulatunk elsőrangú drámai művésznőjét lássa oly szerepben, melynek alakítása minden esetre nagyobb rutint s drámai erőt igényel. *Szelim* szerepét *Könyves* Jenő igen szépen alakította. Határozott dicséretet érdemelnek: *Baróthy* Irma (Mária) és *Delli* Lajos (Juránics Miklós). Mindketten maga a megtestesült családi boldogság, honszeretet önfeláldozói voltak s közvetlen, természetes játékkal, a minden mesterkéeltséget nélkülöző poetikus alakításukkal nagy tetszést keltek. *Lévay* Sárika Zelma bajadért játszott s igen szépen előadott bajadér daláért nyílt színen is zajos tapsot kapott. *Sebestyén* Géza Szulejmán szerepében tulságosan erőteljes volt s meglátszott a fiatal, törekvő színészen, hogy ezzel a szerepével nem foglalkozott annyit, a mennyit egyéb szerepeinek tanulásával s főleg színezése és árnyalásával foglalkozni szokott. A többi szerepekben jók voltak: *Bátosi*, *Sarlai*, *Nádasi* és *Pásztor*. Az előadás rendezése *Bakó* gyakorlott kezére vallott, csak arra óhajtjuk a színész urakat figyelmeztetni, hogy

folytatta *Anna* Mária még mindig a titokzatos, suttogó hangon — ő is nagyon tisztelt családból származik: apja főorvos volt — ő mesélte nekem; *Losonczynak* tanítványa is volt; legalább néhány évig a zene mellett a festészetet tanulta a *Menos* *Hudry*-ateljében *Losonczy* vezetés alatt. Hanem milyen hideg van, Istenem.

Anna Mária a kezeit dörzsölte.

Jeges léghuzam vonult át a termen; a három nő összenézett. Az ajtó kinyílt és belépett valaki piszkos csizmával és átázott ruhában: *Stolcing* *Bill*.

Gertrud azonnal észrevette, hogy a villám lecsapott.

Bill, a nélkül, hogy jobbra vagy balra nézne, a lépcső felé indult.

— *Bill!* — kiáltott utána *Lydia*.

Összerezent, azután megállott és körülnézett.

— Honnét jössz?

— Én... elkéstem *Frankfurtban* az öt órai vonatról és... nem akartam várni estig; gyalog jöttem.

— Gyalog három óráig... tálaltassam föl a vacsorádat?

— *Enni?* — mondta szinte az undorodás hangján. Azután a fejét rázta. Nem, nem vagyok éhes, roppant fáradt vagyok. Jó éjszakát!

Egy pillanat múlva eltűnt.

— Mi baja van? — kérdezte *Anna* Mária halálra ijedten.

Lydia nem mozdult.

Azután fölkel *Gertrud*. Kezét a szívére tette, ajkai mozogtak, hogy viselkedéseért valami bocsánat-felét dadogjon. De a száraz, a kétségbeeséstől béna ajakról nem

Gertrud kikísérte az ajtóig vőlegényét. Az, egész megdöbbenve a lány sápadtságán, végezetül még egyszer karjaiba vette és egy pillanatra átölelve tartotta: melegen, biztosan, — de mégis nagyon szelíden, vigyázva, mint egy szeretett, csodás, érzékeny szentséget.

ÖTVENKILENCEDIK FEJEZET.

A kocsit elrobogott.

Gertrud néhány pillanatra a küszöbön állott, utána nézett, azután visszafordult és a terembe ment. *Lydia* tekintetével találkozott. Valami sajátságos volt ebben a tekintetben, a kíváncsiságnak egy árnya és egy formája a haragnak.

— Kitalálta... tudja... mondta magában *Gertrud*. Egy darabra megpihent, akkor újra szobájába vánszorgott. Magára zárta az ajtót és az ágyba esett. A hátán feküdt mereven, kezét a mellére kulcsolva, úgy a halottak a koporsóban fekszenek.

Azelőtt azt kérdezte magától: el tudom-e majd viselni, hogy hallgassák? Most azt mondta: már nem fog semmit sem használni a hallgatás.

Tudta, hogy titkának megőrzése már nem csupán az ő kezeiben van, hogy a véletlen minden pillanatban előránthatja.

Már nem félt ettől a véletlentől. Nem vágyott rá. Órákhozott feküdt mereven, zsákutcában tévelygő kétségbeesésének fatalista apatiájában, nem kívánt mást a sorstól, csak helyzetének utolsó változását, — azt a változást, mely a mártíromságát valamely befejezéshez juttassa.

végszavaikat ne ablakoknál vagy tán — ha tévedésből is — félig nyitva maradt ajtóknál várják meg, mert semmi esetre sincs jó hatással az illúzióra, ha a publikum egy fejet lát kívülről, melynek abban a pillanatban nincs mit keresnie a közönség színe előtt. Az előadás tizenegy órára ért véget, mi különben elég szép eredmény a darab nagy diszletváltozását tekintve. (H. E.)

○ **Fatinica.** *Souppé* rég nem adott kedves zenéjü operettje kerül színre szombaton színházunkban, a főbb szerepekben *Tiszay Dezső, Tibor Lóri, Szekula Sárika, Kozma István, Mezey Andor, Lévy Sárika, Nagy Vilma, Bátosi Endre, Nádas József, Sarlay Kornél* és *Delli Lajossal*. Vasárnap délután a „*Hófehérkét*“ adják fél helyárok mellett, este pedig zárva maradnak a színház kapui, mint minden karácsony előestéjén. Legközelebb fellevenitik Offenbach kedves és egyik legrégebb operettjét „*Dunanan apó és fia utazását.*“ Dunanan apót *Tiszay* játssza, kinek ez egyik legjobb szerepe, a fiát *Nádas*, Pamellát pedig *Tibor Lóri*.

○ **A szinigazgató vagyona.** Mostanában, amikor a nagyváradiak a tekintetben döntöttek, hogy az új színházat kinek adják bérbe, egy-két pályázó szinigazgató vagyoni állását is kimutatta. Ezek közé tartozik a színházat elnyert *Somogyi* igazgató is, aki azt mondta, hogy 80 ezer forint értékű vagyona van. Ez összegből 53 ezer forint a könyvtár értéke. Hogy ebben az 53 ezer forint értékű könyvtárban mi minden van, azt nem tudjuk, de Nagyvárad város közgyűlésén kimutatták, hogy a peleskei notárius is benne van és pe-

dig — ötezer forint értékben. Így hát nem lehetetlen, hogy a könyvtár csak tizenegy műből áll, mert tizenegyszer ötezer: 55 ezer.

○ **Ünnep.** Ünnepe az a fiatal leánynak, mikor hetenkiént vasárnap megkapja az ő szép lapját, a *Magyar Lányok*-at, melyet Tutsek Anna nagy gonddal szerkeszt. A magyar leányvilág lapja ez a szó legszorosabb értelmében; minden sora, minden betűje az ő számára iródik. Karácsonyra igazán nem adhatunk kedvesebb, tartósabb ajándékot a leánynak, mint ha megrendeljük számára a Tutsek Anna szép ujságját, negyedévre csak 1 frt 50 kr. Olyan csekély összeg ez, hogy nem is szabadna hiányozni egy házból sem, a hol serdültebb leányok vannak. — Kiadóhivatal Budapesten, Andrassy-ut 10. sz.

Folyó sz. 82. Idénybérlet 82. sz. Páros bérlet.

Nemzeti Színház.

Szerda, 1899. december 20-án.

Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuckig.

Nagy látványosság 10 képben. Irta Verne Gyula.

SZEMELYEK:

Cár	Bátosi	Blant	Sarlay
Nagyherceg	De li	Zsolivé	Németh
Strogoff	Könyves	Vaszili	Nádas
Mártha	Veszpréminé	Sangaria	Jeszenszky
Nadia	Hadrik	Ogareff	Sebestyén

Csütörtök, dec. hó 21-én

Ugyanez.

— **Az előfizetési díjakkal** hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

Előfizetésre való felhívás.

Az 1900-dik esztendőben lapunk *huszonnyolcadik évfolyamába* lép. Ez a tekintélyes idő mely lapunknak a közönség szolgálatában eltöltött multját teszi, felment bennünket attól, hogy hosszasan számoljunk be programunkról. Ha mégis megteszszük ezt, ezzel csakis *közönségünknek azt a kitüntető bizalmát* akarjuk meghálálni s a jövőre is biztosítani, melylyel lapunkat hosszú pályafutásában mindenkor körülvette. És teszszük azért is, hogy úgy a *politikai, mint a városi ügyekben eddig folytatott önálló, független, személyi kultuszt nem üző, intézményeknek alá nem rendelt, egyedül csak a magyar nép és közönségünk érdekeit tekintő működésünket* a jövőre nézve körvonalazzuk.

Egy negyedszázadot meghaladó időn keresztül küzdött lapunk már eddig is a *függetlenségi eszme szolgálatában* s ebben a küzdelemben kintásra buzdította nemcsak a közönségnek folyton gyarapodó támogatása, hanem lelkesítette az a törhetetlen meggyőződésünk is, hogy a *függetlenségi eszme*nek előbb-utóbb diadalmaskodnia kell.

És ez esztendőben a mi nagy politikai események történtek, a mi politikai vívmányokat megkapott a magyar nemzet, *azok kivívásában az oroszok rész a függetlenségi eszme híveit, az ellenzékét illeti. E függetlenségi eszme hívei vagyunk mi is, kik a legjobb erőnkhez mérten kivettük részünket abból a harcból, mit az ellenzék a jogért és igazságért folytatott.*

Mindenek között, a mit már kiállott, — mindenek között, a mit még kiállani kezdett, a mai nap volt a legrosszabb. Egyre azt mondta magának: most látta a kékpet, most biztosan eltalálta. Időről-időre az órára nézett és azt kérdezte magától: mennyi idő mulik el, a mig visszajön, a mig fölvilágosítást kér tőlem.

Ugy érezte, hogy attól a pillanattól kezdve vége az életének; nem tudja elképzelni, hogy mi következhetik még az után. De legalább vége lesz a feszült aggodás kinjainak.

A hatórai vonattal várták Billt haza. Abban az időben, mikor jönnie kellett, Gertrud az ablakhoz állt és figyelt. A kocsit szokatlanul késett; végre kerézkörgést hallott. Egész csöndesen, mint a levegőnek alig észrevehető áramlata, jött a kocsit. Gertrud az ablakhoz futkossott. Lélekzete oly nehéz volt, hogy azt hitte, megfullad.

Akkor észrevette, hogy a kerekek nagyon lassan gördülnek. A kocsit üres volt. Ő nem jött meg.

Ettől kezdve új irányt vett az aggodalma. Azt kérdezte, vajjon valami történt vele? A vonatot késte el csak, vagy egyáltalán nem jön többé vissza?

Lydia, először az nap kopogott ajtaján. Hideg, száraz hangon, amelyben nagy nyugtalanság rejtőzött, jelentette neki, hogy Bill nem jött meg. Mit gondol Gertrud, mi történhetett. Csak a vonatot késte el — vagy — vagy . . .

Gertrud gondolatai elszibbadtak. Nem tudott szólni.

Lydiának pedig eszébe jutott, hogy kilenc órákor még egy vonat érkezik. Jó lesz, ha ahhoz is kiküld kocsit, ugy-e?

Ezalatt, mint mindennap, a vacsorához kellett ülni. Leültek hát vacsorázni.

Sohase volt csöndesebb, komorabb vacsora Lindenheimben, mint ez. Se Gertrud, se Lydia nem szóltak egy szót is; Anna Mária is hallgatott, úgy látszik nehéz problémájának megoldásával foglalkozott. Sonnenberg ur szelid élcei a szimpatikus viszhang hiányával, hatástalanul hangzottak el. Csak Lindner kisasszony mondott időről-időre egyetmást. Egyre azt mondta:

— A hölgyeknek nagy a gondjuk — pedig igazán, teljesen fölösleges.

Vacsora után Gertrud Lydiával és Anna Máriával a csarnokba ült, a kályha mellé. A művész pedig egy melék szobába vonult. Lindner kisasszony imádójának kedvenc operájából, a Fausztból játszott el egyetmást, „*He lyettem kis virág . . .*“ hangzott a kályhában égő fa patogásába, a vihar zúgásába, a mely belekapaszkodott az ajtóba, az ablakba és azt vadul rángatta.

Rettenetes idő volt; szakadt az eső, mintha öntöték volna.

Kis időközökben Gertrud fölkapta a tejt és figyelt. Lydia és Anna Mária, kézimunkájok fölé hajolva, hallgattak. Azután Anna Mária gondolkodóan azt jegyezte meg:

— Sokat gondolkodtam fölötte, — suttogta titokzatosan — végre arra a meggyőződésre jutottam: mindabból, a mit Brockné mondott, a legvalószínűbb, hogy az a leány, a kit Losonczy akkor a színházból hazavezetett, Lindner kisasszony volt. Nem gondolod te is?

— Nem, — felelte Lydia szárazon.

— De hisz minden csodálatos módon egyezik, —

Ma egyedül csak a függetlenségi és negyvennyolcas párt képezi a politikai ellenzékét s mert a hatalom gyakorlásában szigorú ellenőrzés nélkül könnyen letévedhetnek a hatalom emberei a jog és igazság ösvényéről, ma és a jövőben kétszeres szükség van a függetlenségi pártra, hogy a magyar nép és magyar állam politikai és közgazdasági érdekeit megóvja. Lapunk a függetlenségi eszme szolgálatában állván, továbbra is az ellenzék hű harcostársa lesz s ezt a feladatot a jövőben is egész odaadással fogja teljesíteni.

A jövő évben erős politikai harcokra van kilátás. Ezekben mindenkor függetlenül, a negyvennyolcas ellenzék magasztos eszméinek megfelelőleg fog lapunk küzdeni s hogy e küzdelemben minél nagyobb diadalokat vívhassunk ki pártunkkal együtt, azért kérjük a független érzelmű olvasó közönség pártfogását.

Városi és megyei helyi ügyekkel ezután is behatóan fogunk foglalkozni az országos politika mellett. Itt is az őszinte igazmondás és a város s a megye érdekeinek szem előtt tartása fog bennünket ezután is — mint eddig — működésünkben vezérelni.

Az ország és külföld nevezetesebb eseményeiről s az országgyűlésről szóló távirati tudósításainkkal megelőzzük mindenkor a fővárosi újságok közléseit. Hirrovatunk ezután is élénk és változatos tartalmu lesz. Közöljük minden csütörtökön este megjelenő számunkban a pécsi kir. táblai Értesítőt is, a mi nem csak az ügyvédekre, de minden ügyes-bajos félre nézve is aktuális fontossággal bír, kinek bármily jogügye a kir. táblához kerül. Tárcarovatunkban s jövőre is könyvalakban közlendő regényekkel bőven gondoskodunk olvasóink szórakoztatásáról is, szóval mindent elkövetünk, hogy minden tekintetben kielégítsük olvasóközönségünknek egy a modern igényeknek megfelelő napilaphoz fűzött várakozását.

Előfizetési árak:

Lapunk előfizetési ára, mely az összes napilapok között a legolcsóbb, a következő:

egész évre	10 frt.
félévre	5 frt.
negyedévre	2 frt. 50 kr.
egy hónapra	— > 85 kr.

Vasárnaponként megjelenő népies heti kiadásunk előfizetési ára:

egész évre	3 frt.
félévre	1 frt 50 kr.
negyedévre	— > 75 kr.

Az előfizetés legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhető. Előfizetések a „Pécsi Figyelő” kiadóhivatalához (Pécs, Mária-u. 1. sz. a.) küldendők.

Mutatványszámokat kívánatra bárhová küldünk. Hazafias tisztelettel

a
„PÉCSI FIGYELŐ”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Törvénykezés.

§ Mikor az ügyészség mindenáron felel. Érdekes jogi kérdésben döntött most a kir. Curia. Az ügy a következő: A pécsi kir. ítélőtábla ítélete 1898. évi október 10-én özv. Földvári Ádám ügyében egyedül a kir. ügyész előtt hirdettetett ki és akkor a kir. ügyész az ítéletben megnyugodott, minélfogva ugyanezen ítéletnek később, 1898. évi november 28-án a kir. ügyész jelenlétében özvegy Földvári Ádám vádlott előtt foganatosított kihirdetése alkalmával a kir. ügyésznek bejelentett felelbevése, mint elkésve bejelentett, visszautasított. Özvegy Földvári Ádám vádlott felelbevése következtében pedig a kir.

ítélőtábla ítélete a kir. törvényszék ítéletéből elfogadott indokoknál fogva volt helyben hagyandó. Tekintve, hogy a kir. ügyész a végtárgyalás alkalmával vádlott ellen a vádat eljettette s az elsőbíróságnak felmentő ítéletében megnyugodott, a másodbíróság pedig a kir. törvényszék ítéletét helyben hagyván, a kir. ügyész a másodbíróság ítélete ellen jogosan nem tehetőbbet, felelbevést a Kuria visszautasította s a másodbíróságnak hivatalból felülvizsgált ítéletét az elsőbíróság ítéletéből elfogadott indokoknál fogva helyben hagyta.

§ Gondnokság alá helyezés. A kaposvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Ács Ottilia, karádi lakos, gondnokság alá lett helyezve.

§ Gondnokság megszüntetése. A szegvárdi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a gondnokság alá helyezett Kohn Edéné szül. Luszt Adél szegvárdi lakost a gondnokság alól felmentette.

§ Gondnoksági zárlat. A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy özvegy Tóth Ferencné szül. Papp Terézia kövágószőlősi lakos ellen folyamatba tett gondnokság alá helyezési ügyben nevezett ellen a zárlatot elrendelte.

§ Megverte az anyját. Késő estig tartotta tegnap a pécsi kir. törvényszék egy elvetemült ember büntetésének tárgyalását, a ki nem állotta kezét anyja ellen emelni és a szegény védtelen nőt összevissza verni. Özv. Schusztér Lőrincné pécsi lakos a vádló, a ki elmondja, hogy július 1-én d. u., mikor a diványon feküdt és ebéd utáni nyugalomát akarta élvezni, fia bejött, fülét megfogta, rángatta, majd a falhoz verte, azután összevissza rugdalta. A velük együtt lakó Kristóf György a lármára a szobába jött és csitította a kegyetlen fiút. Mikor ez nem használt, reá kiáltott:

— Ne bántsd az édes anyádat, mert megbüntet az Isten! . . .

Schusztér erre még jobban fölbőszült, egy dorongot ragadott és Kristófra sujtott, azt fején akarván ütni. Kristóf a karjával védte fejét és így az ütés karját érte, mely menten eltört. 27 napig feküdt a pécsi közkórházban. Schusztér azt állította, hogy anyja kezdte a veszekedést, Kristóf pedig megbotlott a varrógépben, elesett és így törte el a kezét. Azonban a tanúk bebizonyították, hogy nincs igaza Schusztérnak, miért is a pécsi kir. törvényszék súlyos testisértés büntette és fölmenő ágbeli rokonán elkövetett könnyű testi sértés vétsége címén 6 havi börtön és 5 frt pénzbüntetéssel sujtotta. Úgy a vádlott, mint terhére az ügyész, megfellelbezték az ítéletet.

§ A szabadszentkirályi eset. Nagy port vert fel annak idején egy szabadszentkirályi lopási eset, a melyről azonban napnál fényesebben kiviláglott, hogy a csendőrségi nyomozásnál emberkinzásról szó sem volt. Léderer Rezső bérlőt meglopták és a tolvajok azután, hogy tettüket elsímítsák, magukat tisztázzák, a csendőrséget emberkinzással vádolták. Bank Péterné szül. Swenczer Riza, Balogh Lajos, a vele vadházasságban élő Nevegyál Györgyné és leánya Nevegyál Anna voltak a tolvajok s a kik valóságos mócsai esetté akarták felfújni a szabadszentkirályi csendőrök nyomozását. A tegnapi tárgyalás folyamán ismét a csendőrök ellen vallottak s azt akarták bebizonyítani, hogy a gabona ellopását csak azért vallották

be, hogy a csendőrök ne kinozzák őket. Azonban Baloghra a terhelő tanúk egész sorozata bizonyította, hogy igenis az ő kis földjén nem teremhetett annyi gabona, a mennyi nála fel volt halmozva. Balogh védekezett, de nem sok eredménnyel. Benkő Gyula, a védőügyvéd kérte a törvényszéket, hogy újabb három tanut, Gáspár Lajost, Zságer Marit és Zságer Annát idézzék be, a kikkel igazolni szeretnék az állításokat. A törvényszék elnapolta a tárgyalást és elrendelte a három tanu beidézését.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:10
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:13	3:36	11:44
(B.-Szt.Lőrinczről				
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:46)				
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:34	5:01	1:34
Kaposvár felé ind.				
gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15)				
(Bátaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind.	10:04	2:32	5:21	2:56
Budapestre k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20
			V. v.	Sz. v.
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:28	6:32		
B.-Szt.-Lőrincz	9:06	7:11		
Barcs	10:54	9:00		
N.-Kanizsa	1:29	11:41		
Bécs	9:35	8:53		
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:26	8:35
Üszögh	5:50	12:25	4:40	8:40
Villány érk.	6:39	1:13	5:27	9:38
Mohács felé	sz. v. 7:00	sz. v. 1:55	sz. v. 10:05	
Mohács érk.	7:44	2:39	10:49	
Villány ind.	6:49	1:18	5:32	9:43
Eszék	8:08	2:27	6:47	11:01
Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé minden szerdán és vasárnap indul reggel				5:00
fölfelé minden szombat és szerda d. e.				10:00
Budapest-Mohácsi vonal: naponként Mohácsról indul d. e. 10 órakor. Budapestre érkezik éjjel				12:35.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése dec. hó 19-én. (A Pécsi Figyelő eredeti távirata.) A Ház mai ülésén Rigó Ferenc volt az első szónok, ki a kvótajavaslat ellen beszélt. Szemére veti a kormánynak, hogy hizlalja az osztrák kutyát.

Percel Dezső elnök figyelmezteti a szónokot, hogy e kifejezése imparlamentáris.

Rigó mentegetődik:

— Osztrák disznót akartam mondani.

Percel Dezső elnök e kifejezésért rendreutasítja.

Putnoky Mór beszélt ezután. Ő is ellene van a kvótának és Rigóval együtt Kossuth Ferenc határozati javaslatát pártolja.

Pulszky Ágoston érdekes kijelentéseket tett, a mi a volt nemzeti pártot kinosan érintette, különösen Horánszky Nándor minapi beszéde után. Pulszky kijelentette, hogy Bánffy soha senkinek, se az osztráknak, se magyaroknak nem tett ígéretet, hogy a kvótát 33:4 százalékon felülemeli. Magánaton pedig számtalanszor kijelentette, hogy Magyarországon nem akad államsférfi, ki a 35%-ot elfogadná. A régi szabadelvű pártnak a kvóta dolgában szabad keze volt.

A jobb oldal egy része zajosan helyeselte Pulszky beszédét.

